

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec f. 1.—, kvartal Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vsa leta . . . 12.— . . . 18.— Naročnine se plačevati naprej na naročbo brez priložne naročnine se sprava ne zira. Potomilčne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu alica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo alica Molino picolo hšt. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprete reklame cije se prosto pošlino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P ednost je moč“.

Razmere na Primorskem.

(Govor posl. dr. Ferjandiča, v seji zbornice poslancev dne 13. maja 1897.)

Visoka zbornica! Ob ogromnem materialu, ki se je znosil doslej v podporo predlogov od dosedanjih govornikov te (desne) strani, ne bilo bi mi potreba, in tudi ne bi imel vzroka, da se udeležim i jaz te razprave, ako bi me ne silila k temu okoliščina, da visoka zbornica nima iz Trsta na tej (desni) strani nobenega zastopnika več, dasi ga je imela dolgo vrsto let, in je zato naša dolžnost, da zastopamo osirotelo tržaško ljudstvo.

Predlogom je namen, da opozore vlado na abnormalne razmere v Primorju. Da so razmere res abnormalne, o tem je prepričana vsa javnost. Toda gre se zato, da tudi državni zbor izpove, da ne dovoljuje več vladi, leno in mirno gledati te razmere. Tržaškim zastopnikom bi bilo seveda ljubše, da ostane le pri njihovi interpelaciji in pri odgovoru, kateri smo čuli predvčeršnjim. Bilo bi jim ljubše, če bi stvar zaspala s tem. Ker pa so se stavili predlogi, ostanemo pri njih ter bomo za nje glasovali. Ker so gospodje (tržaški) tudi izjavili, da bodo glasovali za nujnost predloga, tedaj nima nobena stranka vzroka, da bi glasovala proti nujnosti. Italijanski zastopniki odbijajo odgovornost za odnošaje v Primorju; odbijajo jo seveda tudi imenom svojega naroda. Isto storimo tudi mi za svoj narod. Vendar pa mora biti nekdo odgovoren za te odnošaje. In ako zasledujemo krivce, pridemo tja, kamor so nas vodili govorniki te (desne) strani že neštetokrat. Vladni zistem je, ki je zakrivil in rodil te odnošaje v Primorju. Vladni zistem krivimo teh razmer, vladni zistem krivimo nasilstev, ki so se dogodila tam doli. Kako je postopal vladni zistem, da je omogočil in dozoril takih odnošajev?

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski pisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Že od devete ure je čakalo igralcev vse mameščansko prebivalstvo Maraisa — ki je v istini klepetavo provincijalno mesto — na oknih, vratih in cesti. Delavci so prežali skozi zaprta okna delavnic, meščani skozi zagnjene gardine, kuharice so čakale s košarami na rokah, rokodelski učenci z zaviti na glavah.

Slednjič so prišli; peš ali v vozech, posamično ali v tolpah. Poznati jih je bilo po obratih obrazih z višnjelimi progami po bradi in licah, po nenaravnem pačenju obraza, ki je bil včasih prepatetično, včasih prisiljeno priprost, po njihovem konvencionalnem vedenju in posebno po pretirani izraževanju čustvih, katerih se navadijo na odru. Zanimivo je bilo gledati, na koliko različnih načinov so ti vrli ljudje o tej žalostni priliki izražali svoja čustva. Sleherni izmed njih je stopil na malo, temno, potlakano dvorišče mrtvaške hiše, kakor da stopa na oder, in vsak nastop je bil drugačen, ravnaoč se po ulogi umetnikov. Veliki igralci junaških nlog so prihajali z mračnim obrazom in nagubančenimi obrvmi, brisali si s koncem v rokavico oblečenega prsta neprestano tekočo solzo, zdihovali, pogledovali proti nebu ter se ustavljali sredi odra, to je sredi dvorišča ter klobuk stiskali h kolku, tešeči

Vladni zistem ni brzdal italijanskega naroda, nego je istemu dovoljeval vse, Slované pa je pritiskal k tlom. Slovani pa se razvijajo, napredujejo v omiki in se vzbujajo k narodni zavesti ter ne trpe več tlačenja. Odtod praske in prikazni, kakor smo jih videli in doživeli v poslednji čas.

Gospoda italijanskega jezika iz Primorske tožijo o nasilstvih se strani Slovanov. V svoji interpelaciji so segli celih 15 let nazaj, ker so v sedanosti našli premalo, da bi mogli utemeljiti svoje pritožbe. To so povdarjali govorniki že pred menoj. Gospoda posezajo 15 let nazaj in se pritožujejo, da ni več tistih mirnih, zanje idiličnih časov, kakoršni so bili pred 15 leti. Jaz to razumem, in stvar je povsem jasna. Pred 15 leti so bili Slovani v svojem razvoju in v svoji narodni zavesti še daleč zadej; pred 15 leti so se Slovani pustili še pestiti ter so resignirano poljubljali roko, ki jih je tepla. Sedaj, ko po 15 letih napredka, prosvete, narodne zavesti, sedaj ne trpe nikakega pritiska ter kažejo vrata svojim zatiralcem. In zato tožijo italijanska gospoda o slovenskih nasilstvih. Tožbe o nasilstvih pa so došle prav v času, ko so o poslednjih držav. volitvah Italijani, ki so v Primorju v manjšini, dobili od 15 mandatov 11 (Čujte!) in samo 4 so prepustili slovenski večini. Ta manjšina toži o nasilstvih. Ako se trdi kaj takega, je to nezaslusno zavijanje dejstev. Čas je torej, da storimo dostojen konec temu lamentiranju, ki smo je čuli iz interpelacije, in tiradam, ki smo jih slišali danes.

Res je, da so volitve vzburile slovensko ljudstvo v Primorju, je spravilo v obup, res je, da ni bilo do volitev prav nikakih neredov. Vse je le posledica dejstva, da so denar, brutalna sila in očitno sleparenje donesli o volitvah rezultat, kateri leži pred nami.

Slovenski narod v Trstu je imel, kakor že

bolest z levo nogo trkaje ob tla, kakor bi hoteli reči: „Tiho, arce, tiho!“ Komiki pa so kazali več priprostosti. Pozdravljali so se z dobrovoljno-žalostnim obrazom, klicali drug drugega „starega dečaka“ ter si otožno stiskali roke. Tresoč se lica, ponižane oči in ustni koti pa so poniževali izraz ginjenja do smešnosti.

Vsi so bili prisiljeni, a vendar odkritosrčni. Med temi dvema skupinama je hodil gori in doli veliki Delobelle, skrbno črno oblečen, s črnimi rokavicami, objokanimi očmi in stisnjenimi ustnami ter je stisnil roko sedaj temu, sedaj onemu. Revež je imel srce polno solza in vendar ga to ni oviralo, da si je dal za to slovesnost počesati in lase žgati. Čudna prav! Nikdo, ki bi mu bil mogel čitati v duši, bi ne bil mogel povedati, kje je bila meja med pravo bolestjo in gledališkim predstavljanjem, tako je bilo spojeno vse to. Med igralci pa je bilo videti tudi nekaj naših starih znancev. Gospod Chébe, ki je bil mogočnejši nego kedaj poprej ter je z veliko živahnostjo obkroževal najprijetnejše igralce, med tem ko je bila njegova žena pri ubogi materi. Sidonija ni mogla priti, a Risler starši je bil tu, skoro baš tako žalosten kakor oče, vrli Risler, zvesti prijatelj do groba, ki je poplačal vse stroške žalostne slovesnosti. Zato so bile žalne kočije tako krasne, draperije okrog vrat polne srebrnih pramov, krsta posuta z belimi vrtnicami in vijolicami. Ta v svitu sveč sevajoča belina, te tresoč se, z blagoslovljeno vodo poskropljene cvetice v temnem, bornem hodniku Rue de Braque so bile nekaka

omenjeno, od 1873. leta svojega poslanca v tej visoki zbornici. Do zadnjih volitev je imel Trst samo 4 mandate, od katerih so imeli Slovenci jednega. Sedaj pa, ko ima Trst 5 mandatov, vzeli so si Italijani vse. Ali more ostati narod pri takih dejstvih, pri zavesti, da so se posluževali Italijani pri volitvah največjega zaničevanja vrednih sredstev v dosego namena, ali more ostati narod miren in udan v svojo usodo? Jaz bi le obžaloval narod, ki bi vsprejel tako dejstvo mirno in brez prigovora in brez občutka. (Dobro! Dobro!)

Gnusna sredstva, ki so se rabila o volitvah, so navedena v protestih. Ves magistratni aparat v Trstu je bil na delu, da je pripravljaj volitve in da jih je dovršil kakor so bile dovršene. V njega moči je bilo, kdo pride v volilne liste, sosebno v one tretjega volilnega razreda in splošne kurije. A tu gre ravno za ta dva razreda volilcev, v ostalih ni kandidovala slovenska stranka. Kaka reklamacija sploh ni bila možna, na to ni bilo misliti v Trstu; držali so roko na volilnih listah in ako je kdo prišel, da bi upogledal, kar vendar dovoljuje zakon, pa mu je povedal uradnik, ali je ali ni v volilni listi in s tem sta bila odpravljena upogled v listo in reklamacija.

Tako je prišlo, da ni bilo v volilni listi neštevilno volilcev okolice, obljubene po Slovincih, sosebno v peti kuriji, baje zato, ker ni bilo dokazano, da dotičniki bivajo tam že 6 mesecev, dasi bivajo stalno tam, dasi žive tam že po 10, 15 in 20 let. (Čujte! Čujte!)

Ali kaj se je zgodilo? Slovencev niso upisali, pač pa italijanskih podanikov. (Čujte! Čujte!)

V Trstu se računi 25.000 italijanskih podanikov; in ako računamo, da bi od teh 25.000 prebivalcev, ako bi bili avstrijski državljani, 5000 pristojalo volilno pravico, potem nismo posegli previsoko; in to se trdi po vsej pravici in je do-

podoba usode male rajnice, ki se je vedno smehljala le za solzami.

Počasi, korakoma se je premikal spreved po zavutih ulicah.

Najprej je šel tiho ihteti se Delobelle, skoro baš tako žalosten zaradi samega sebe, ubogega očeta, ki mora pokopati svoje dete, kakor zaradi smrti svoje hčerke. Na najglobokejem dnu odkritosrčne bolesti njegove je ležala stara, osebna nečimernost kakor kamen v potoku, katerega mimo šumeči valovi ne morejo premakniti z mesta. Krasota pogrebna, dolgi, črni vlak, ki je oviral cestni promet, drapovane žalne kočije, Rislerjev coupé, katerega je bila poslala Sidonija iz zgolj bahavosti, vse to se mu je laskalo ter ga prijetno vzbujalo v žalosti njegovi. Na zadnje se ni mogel več premagovati; obrnil se je k Robricartu, ki je stopal poleg njega, rekoč: „Ali si zapazil?“

Kaj pa?“

In nesrečni oče si je obrisal oči ter šepnil nekako ponosno: „Dve gospodski ekvipaži sti vmes.“

Uboga, dobra, priprosta mala Zizi, ta prazna gizda, ta slovenski spreved ni bil narejen zate!

Dobro, da je tam gori pri oknu delavne sobe gospa Delobelleova stala za zagnjenimi zagninjali. Nikdo jej ni mogel ubrautiti, da bi ne videla, kako odpeljejo njeno hčerko.

„Z Bogom... z Bogom!“ je šepetala mati pred se, nehote, na pol po navadi starih ljudij, na pol blazno migajoča z roko. Naj je ta „z Bogom“ šepetala še tako tiho, Désirée ga je morala slišati. (Pride še.)

kazano, da se je italijanskim državljanom privolilo volilno pravo in so se vsprejeli v volilne liste, dočim v liste niso vstopili drugi, o katerih so mislili, da bi oddali svoje glasove zoper italijanske kandidate.

Čudno je to; jaz nisem mnogo poznan v Trstu, toda neki prijatelj moj, ki biva v Trstu na odličnem mestu, ni dobil volilne legitimacije za V. kurijo, pač pa jo je dobil nad njim v isti hiši bivajoči italijanski podanik. (Čujte! Čujte!) Takih slučajev se navaja mnogo.

Isti služijo le v ilustracijo, kajti umevno je, da ni možno navajati do kraja, ako se nima upogleda v vse volilno postopanje. Najetih je bilo 24 postreščkov, da so raznašali in dostavljali volilne legitimacije za V. kurijo, brez instrukcije, brez obveznosti, brez dokaza, da so res dostavili in uročili. Toda jedno instrukcijo — na tem ne dvomim — so gotovo dobili, namreč instrukcijo, da naj ne iščejo in naj ne najdejo onih adresatov, ki bi volili proti italijanskim kandidatom.

Štirje teh postreščkov so se opijanili in bile so jim odvzete volilne legitimacije; le-te so se zlorabljale, kakor se je poljubilo. Nočem govoriti na dalje o žuganju delavcem, o resničnem odpuščevanju delavcev, o tem, kako so se istim odjemali certifikati in izpolnjevali, ter kako so se kupovali glasovi.

Konstatujem le, da je divjal grozen terorizem; to je povedal danes celo zastopnik vlade, ko je potrdil prav to, da so v Trstu podili s trga prodajalke cvetic in mleka, ker so bile iz okolice, in da se jim je prepovedalo, prodajati kaj po mestu; tako so terorizovali mestni organi. Ko je viadni zastopnik navajal nešteto zločinov, ki so jih izvršili v Barkovljah Slovani zoper Italijane, vprašal sem ga, da-li ničesar ne ve o učitelju v Barkovljah? Jaz ne bi omenjal tega slučaja, ker se že drugi govorniki te (desne) strani naveli nešteto slučajev, toda tega slučaja sem se spomnil poprej.

Oni učitelj je pretepal nekega dečka do krvi, in je danes, ako ne pod obtožbo, pa še v preiskavi; tepel je otroka do krvi, ker je vsklikal „Živio Nabergoj!“ (Oporekanje na levi. — Klici: To je bilo vse drugače.) To sem posnel iz aktov in oni učitelj — navel bi lahko njegovo ime — je delil med šolske otroke oklicev z nalogo, naj te oklice v prilog italijanskemu kandidatu dostavijo svojim očetom. (Čujte! Čujte! na desni!)

Pa še nekaj. Kaj je storila italijanska stranka, da je mogla voditi volitev sebi v prilog? V okolici so razpisali volitve tako, da so se v posamičnih krajih okolice završila do 1. ure. V mestu pa je bil volilni čin določen do 4. ure. V kateri namen, gospoda moja? Da so vedeli, kako so izpale volitve v okolici, da so mogli potem primerno poravnati in naloviti toliko volilcev, da je bila večina zoper slovanskega kandidata. (Čujte! Čujte!) To je dokazano v aktih. Italijanski listi sami so priznavali, da do onega časa, ko se je v okolici zaključila volitev, ni bilo v mestu oddanih niti 1000 glasov. In potem šele, do 4. ure, so v mestu nabrali skupaj 800 volilcev. Razmerje glasov je bilo na okroglo 1800 zoper 1600. In gospoda moja, po dovršeni volitvi, je mestni svet tržaški, omamljen po zmagi, kronal vse delovanje med volitvijo s činom, ki je povzročil pravično ogorčenje povsodi, kamor je došel glas o njem. Slovenski kandidat, ki je poznan gospodom in štirih perijod, ko je bil člen te zbornice, je bil malo popred izvoljen tudi mestnim svetovalcem in zajedno deželnim poslancem. Tega kandidata so hoteli izgnati tudi iz mestnega zastopa, oziroma iz deželnega zbora. (Čujte! Čujte!). Temu možu, čegar patrijotične zasluge so se pripoznale po podeljenju Fran Josipovega reda (Čujte! Čujte!), naj bi ne bilo prostora tudi v mestnem svetu in deželnem zboru, tako je sklenila italijanska stranka. Uničila je njegovo volitev brez razprave, dasi se je komisija, imenovana za proučanje volilnih aktov, uverila, da je bila volitev zakonita in pravilna, dasi ni bilo proti volitvi ni najmanjše pritožbe. Uničila je volitev tudi z glasovi členov volilne komisije same, ki so v komisiji pripoznali volitev kakor zakonito. (Čujte! Čujte! na desni.) (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 28. maja 1897.

Državni zbor. Seja zbornice poslancev minole srede se je vršila brez hrupa. S tem pa

seveda ni rečeno, da so Nemci odjenjali od obstrukcije. Narobe, v zadnji seji so našli novih poti za obstrukcijo, obstrukcijo z zapisnikom o sejah. Predlagali so, da se ta ali ona peticija prečita doslovno. O tem predlogu so zahtevali da se glasuje po imenih. In ko je zbornica — seveda — odklonila predlog, so obstrukcionisti predlagali, naj se peticija uvrsti doslovno v stenografski zapisnik in o tem predlogu so zopet zahtevali glasovanje po imenih. Tako je bila seja, ki je trajala od 11. ure predpoludne do 7. zvečer, napolnjena samimi glasovanji po imenih. 15 je tudi bilo taci glasovanj, ne da bi bili dospeli do določenega dnevnega reda. — V seji pa bilo tudi zabave. Predsedništvo je bilo namreč odredilo, da so najhujšim razgrajajem-poslancem odvzeli z miz razno orodje, s katerim so nabijali in ropotali v prejšnji seji. To so delali doolge obraze, ko niso našli na mizi svojih — argumentov, pardon: tintnikov in črtal!!! Ti pizori so vzbujali veliko veselest na desni. — Drugega ne vemo poročati več o zadnji seji, o delu že celó ne, ker v avstrijskem parlamentu se sploh ne dela več.

K položaju. Avstrijski parlamentarizem v svoji dosednji obliki je doveden ad absurdum. To, kar je počenjala opozicija v zadnjih sejah, to ni več opozicija, tudi obstrukcija ne, ampak to je komedija, dostojna bosopetnikov na ulici. Pa še nekaj je to, kar je prav dobro pripomnil poslanec Tusel: sleparstvo zoper koristi ljudstva. Temu treba storiti kraj na jeden ali drugi način. Dokler je Avstrija ustavna država, je jedino parlament tu, da sklepa dobrih zakonov. Brez primerne zakonodavstva ne more napredovati država, se ne morejo rešiti razna vprašanja, tičoč se koristi državljanov. V ustavni državi ne sme stati mirno mehanizem zakonodajnega zastopa. Ako se torej pokaže, da je ta mehanizem nesposoben za delo, ker je pokvarjen, treba vsakako in takoj poskrbeti za nov stroj. V tem zmislu so pisale tudi res te dni sosebno češke novine, meneče, da na mesto sedanje zbornice poslancev mora priti nov osrednji parlament z drugačno sestavo in podlago. „Politika“ zahteva celó skoro v vsaki številki svoji, naj bi skupine na desnici kar na jeden mah presekale gordiški vozal, to je: obrnejo naj hrbet temu parlamentu, prepustivši istega nemškimi anarhistom. Na ta način — tako meni praški list — bi najhitreje prisilili vlado, da začne enkrat delati proti onim, ki nočejo miru, ki ne hote privoliti državi, kar jej treba. — No, po današnjih poročilih moramo soditi, da stranke na desnici ne mislijo poseči po takem skrajnem sredstvu, ampak hočejo menda v sedanji zbornici zdraviti odnošaje. V včerajšnji seji poljskega kluba je namreč prijavil predsednik Javorski, da desnica nameruje spremeniti poslovni red zbornice. Izvolil naj bi se odsek 36 členov, kateremu bi bilo razmišljati o primernih spremembah. Seveda bi se spremembe določile v tem zmislu, da se opoziciji zapre pot do toli grdih zlorab parlamentarizma. Mi smo že povedali svoje mnenje o eventuelni spremembi volilnega reda, oziroma o razširjenju pravic predsedništva in zóženju pravic govornikov. Nemški liberalci in nacionalci bi res zaslužili po svojem nemoralnem in nevestnem postopanju tako — kazen, ali trpelo bi tudi ono načelo, v katerem je ali bi morala biti obsežna dobrota parlamentarnih ustanov: kolikor le možno razsežna svoboda govora. Prav bi bilo seveda, da se onemogočijo zlorabe, ali treba gledati tudi na to, da z vodo ne izlijemo iz banje tudi — otroka! Taka sprememba poslovnega reda postane lahko dvorezen meč, ki se danes obrača na jedno stran, jutri zopet na drugo stran. Zato moramo ponoviti še enkrat svoje že izrečeno svarilo do naših poslancev: bodite previdni!

Nemci hote strahovati vlado še na drug način. Te dni so pozvali na Dunaj nad 100 županov iz nemških občin na Češkem. Ti naj bi povedali vladi, da mora razveljaviti jezikovne naredbe, ali pa občine s 1. julijem prenehajo vršiti opravila prenesenega delokroga, sosebno pobiranja davkov in vojne takse. Vlada pa se menda ni ustrašila te grožnje, ampak je zasukala sulico, rekši, kakor pišejo „Narodni Listy“: Dobro, jaz ne bom trpela valed tega. Pobiranje davkov in takse se poveri finančnim organom. Škodo pa bodo imele le občine, oziroma njih prebivalci, ker ne bi mogli več plačevati doma, ampak bi morali hoditi na

davčne urade. Vlada da je povsem hladna oziroma na ta zažugani „štrajk“ nemških občin, ter da je že razposlala podrejenim oblastim primernih navodil v tem zmislu, da naj le puste, da se stvar izvrši.

Danes došla „Politik“ donáša nastopno brzojavko z Dunaja, datirano od srede: Dnevi parlamenta so šteti. V petek se bode vršilo prvo čitanje zakonskega načrta o sodnih pristojbinah in v torek se utegne pričeti razprava o adresi. Možno je, da se levica udeleži glavne razprave in da bode še le v podrobni razpravi skušala ovirati s tem, da bode prijavljala predlogov v dodatek ali spremembo. Možno pa je tudi, da obstrukcija sploh ne dopusti do adresne debate. Na dejati se je, da se potem večina, čije potrpežljivosti se moramo čuditi zares, v tem resnem trenutku odloči do resnih sklepov in da pokaže, da noče biti sokriva na nevredni igri levica. Odločitev se bliža Med današnjo sejo je bilo ministersko posvetovanje, na katerem se je storilo dalekosežnih sklepov. Govori se med drugim, da se državni zbor ne odloži, ampak zaključí.

Različne vesti.

Boj za slovensko šolo. Prvopodpisanci na prošnji za slovensko ljudsko šolo, oziroma zastopniki starišev, ki so bili nedavno pozvani na magistrat, so naprošeni, da pridejo v ponedeljek ob 8 1/2. uri zvečer v prostore „Del. podp. društva“ na posvetovanje.

Doktorjem modroslovja je bil v sredo, 26. t. m. imenovan na Dunaji gospod Zdravko Kušar. Odličnemu strokovnjaku in izbornemu tovarišu kličejo ta dan zbrani prijatelji in znanci: Bog Te živi, brate, mnoga leta!

Pet tisoč členov bi lahko štel naše politično društvo „Edinost“, ki ima toli razsežen delokrog. Členarina je tako nizka, da bi jo lahko plačeval slednji količjak dober kmet, oziroma trgovec. Koliko takih je v Trstu in njega okolici, koliko v vsej Istri? Ako trdim torej, da bi 5000 naših možakov lahko žrtvovalo 1 gl. in 20 nvč. na leto, mislim, da ne pretiravam. Ko so volitve pred vratmi, mora politično društvo skrbeti za vse. Ako je treba novcev, mora jih dati ono, ako treba plakatov, glasovnic in sto drugih stvari — vse mora poskrbeti in plačevati le politično društvo.

Navadno se govori: naj le plačajo gospodje, saj imajo denarja!! Res, da gospodje imajo in tudi dajo, ali gospodov imamo malo in ti, ako so dali danes, ne dajo več jutri, ker, ako bi hoteli dati vsaki dan, kam bi prišli?!

O zadnjih volitvah se je povdarjalo vedno, da nasprotniki imajo denarja in da denar je sveta vladar, a mi da nimamo nič. Istina! Ali oni ne čakajo na zadnji dan, da spravljajo skupaj. Progressovci plačujejo in vse je napisano v njih društvu, kar je zavednih. Je-li v nas tudi tako? Ne! Pri nas ni vpisan niti ves cvet naše inteligence, kamo-li navadni ljudje! Vprašanje je, kdo je kriv na tem? Na to vprašanje naj odgovore slavi odbor istega in pa naši narodnjaki v obče! No, par svojih misli bi vendar rad podal tu.

Sedaj bode kmalo občni zbor polit. društva „Edinost“. Naj slavi odbor postavi na dnevni red upisovanje novih členov! O tej priliki naj se stavi vprašanje do navzočih, kdo bi bil pripravljen vsprejeti poverjenstvo društva in mu nabirati novih moči?! Naj Istra da vsaj tisoč členov in naj se tukaj napno vse sile z nabiranjem istih. Ako že ne 5000, pa vsaj na 3000 lahko pridemo, kar bi znašalo okroglih 3600 gold. na leto. Politično društvo „Edinost“ naj bi imelo svojega uradnika, kajti posla je tu toliko, da ga absolutno ne more zmagovati društveni tajnik, ki se mora mučiti dan za dnevom na drugem mestu. Tu treba nabirati vsakovrstnih podatkov, često treba poučevati ljudstvo o političnih pravicah.

Danes ali jutri bomo imeli morda zopet volitve, trebalo bi torej, da se že zdaj pričnemo pripravljati, da nas ne prevarijo zopet.

Začnimo vsi! Ker sam odbor ne more vsemu kaj, stopimo pa vsi v boj! Kdor želi nabirati člene, naj se oglasi v „Delavskem podpornem društvu“ via Molin piccolo št. 1. I. nadst. Tam vdobi za to pripravljene pole, ali pa naj upisuje nove člene kar na kos čistega papirja in naj jih izroči v omenjenem društvu. Še enkrat! Sedaj je čas; na delo torej vsi in povsod, da ne bomo

tožili potem, ko bode prepozno. (O stvari spregovorimo tudi mi o priliki. Op. ar.) „Brejski“.

Istra v državnem zboru. Poslanci dr. Laginja, Spinčič in tovariši so stavili v seji zbornice poslancev nastopno interpelacijo do gospoda ministerskega predsednika kakor voditelja ministerstva za notranje stvari.

„Povodom zadnjih državnozbornih volitev so se po Istri, posebnost v krajini občini oprtaljski, uradnim potom odvzeli in dosedaj še ne povrnili, ker so to baje nevarno orožje, tam navadni in celo za rezanje kruha upotrebljavani, zakrivljeni noži (kosirji), da, celo nekaterim duhovnikom so se odvzele palice za sprehod, nekaterim šepajočim ali sicer oslabelem osebam pa palice za opiranje. Da, še več, tem povodom je bilo več naseljencev iz obsejja rečene krajine občine — kar se je, žal, često dogodilo tudi po drugih krajih Istre — obsojenih na več ali manj dni zapora, deloma od političnih, deloma od sodnih oblasti, ker so nosili kosirje.

Ker se je c. kr. vlada mogla prepričati dne 13. t. m., da ti zakrivljeni noži — katerih jeden eksemplar največje oblike je pokazal posl. Spinčič med svojim govorom v zbornici od istega dne o odnosih na Primorskem — vsakako spadajo k gospodarskim orodjem, in se palice za sprehod in palice za opiranje šepajočim ali drugače oslabelem osebam tudi težko dajo uvrstiti pod pojmo nevarnega orožja, ker je nadalje sam zastopnik c. kr. vlade pripoznal v isti seji, da je bilo odvzetje gori navedenih nožev vendar „predaleč sezajoča previdnostna naredba“, stavljajo podpisani do njegove ekscelence, gospoda ministerskega predsednika kakor voditelja ministerstva za notranje stvari nastopno vprašanje:

I. Ali je pri volji njegova ekscelenca nemudoma naložiti podrejenim oblastim v Istri, da takoj povrnejo tamošnjemu naseljenju odvzete mu nože, palice za sprehod, in palice za opiranje, ter ukazati, da o tem ni smeti povzročati lastnikom nikake zgube na času in nikakega truda s potovanjem?

II. Ali je njegova ekscelenca pri volji, da čim prej zaustavi vršenje dotičnih kazni, naloženih od političnih oblasti?

Kako v Pomjanu in kako v Oprtlju! Poslanci dr. Laginja, Spinčič in tovariši so stavili do njegove ekscelence, gospoda ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za notranje stvari nastopno vprašanje:

V jeseni leta 1896 od deželne odbora za Istro v Pomjan odposlani asessor je našel tamošnjo upravo občine — glasom zapisnika, sestavljenega o tem — odnosajem primerno in pravilno.

Ako se je to moglo konstatovati ozirom na občinsko upravo samo, potem je bilo gotovo tudi tako še bolj z ozirom na opravila presenega delokroga, za katera je imela občina izurjeno moč.

Le opravičeno začudenje je moralo torej vzbuditi dejstvo, da je bil občinski zastop pomjanski, malo mesecev potem, sredi med državnozbornimi volitvami, razpuščen od c. kr. namestništva v sporazumljenju, da, najbrže po želji deželne odbora.

Kakor vzroki tej odrebi so se navajali:

- 1.) mnoge nepravilnosti v upravi lastnega delokroga;
- 2.) da je pred jednim četrtletjem potekel mandat;
- 3.) nezakonitosti povodom novih občinskih volitev.

Postanski bodi omenjeno, da italijanski stranki se ne bi pripomoglo do zmage, ako bi se tej stranki pristeli tudi glasovi, protestovani od političkega komisarja, ki je nadzoroval volitev.

Oprtih na gori navedeno, javno razglašeno utemeljenje razpuščenja občinskega zastopa pomjanskega je več nego 300 davkoplačevalcev slovenskega jezika iz neke druge krajine občine v Istri, namreč iz Oprtlja, kjer se občinska uprava nahaja v rokah italijanske stranke, v mesecu marcu t. l. zaprosilo na c. kr. namestništvo v Trstu, da se razpusti njih občinski zastop, ter so svojo prošnjo utemeljili s tem, da je celo po izpovedbi italijanskih občanarjev velik nered v upravi občine, posebnost, ker se že 20 let niso pravilno predložili računi, da je nadalje mandat temu občinskemu zastopu potekel že pred tremi četrtletji, in da so se slednjič — kakor poprej na vseh volitvah — povodom zadnjih volitev

volilnih mož godile nepravilnosti in nezakonitosti, ki so znane oblasti že iz drugih ulog.

Onih 300 in več davkoplačevalcev so hoteli doseči se svojimi prošnjami in so pričakovali ne brez pravice, da občinske volitve izvede izven strank stoječ javni funkcionar.

To se, žal, ni zgodilo, marveč se dozdeva, da je neposrednje pred nami razpis novih občinskih volitev, katere bode izvesti dosedanji občinski upravi, vsled česar ostanejo slovenski volilci te občine zopet brez vsacega pravnega varstva med volilno proceduro.

Podpisani stavljajo torej do njegove ekscelence gospoda ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za notranje stvari nastopno vprašanje:

Ali je njegova ekscelenca pri volji odrediti zanesljivo za trdno jamstvo, da se predstoječe občinske volitve v Oprtlju izvedejo pod nadzorstvom javnega organa, stoječega izven strank in večšega obem deželnim jezikom, da bodeti zagotovljeni javnost čina in svoboda volitve, na podlagi volilne liste, natančno pregledane od političke oblasti?

Zopet so zasukali „bandero“. Res, jako zabavno je gledati, kako se suče zastava na ponosni citadeli italijanskega kluba. To plapola in se suče vedno po — vetru! So že taki in ne bodo nikdar drugačni. Na bojišču tečejo vsikdar v tisti smeri, v kateri pritiska sovražnik, tako, da poslednji niti ne more priti do tega, da bi pogledal prvim v obraz. Na Dunaju zopet se vrtil italijanska zastava kakor ravno piha veter. Opisali smo že bili, kolik divno žalostno-smešno ulogo so igrali italijanski poslanci v razpravi o zatožbi ministrov; radi bi bili tu in radi bi bili tam. Ker pa po fizikalističnih zakonih nobena stvar ne more biti hkratu na dveh mestih, pripogibali so se, da se je smejal, kdor se je zmenil zanje. Sedaj so zopet zasukali svojo „bandero“. S prvega so koketovali z madamo „obstrukcijo“, danes pa javljajo v svet epohalno vest, ki izvestno pomiri toli mučenega grofa Badenija: Italijani ne bodo koketovali več z nedecentno dekoltirano razbrzdanko „obstrukcijo“. Blagoslovljena bodi brzajavna žica, ki si nam donesla to blagovestje! Italijani so se usmilili grofa Badenija, obolelega Kathreina, hripavega Kramača in avstrijskega parlamentarizma. Sedaj pa se le poskrile črni proroki, ki ste menili, da je že konec vsemu! Italijanski klub vam je temeljito zmešal proroški posel vaš. Grof Badenij je rešen in na citadeli italijanskega kluba se je zopet zasukala „bandera“! Le jedna misel in skrb nas moti v našem veselju: skrb, da bi se mogla „bandera“ jutri zopet zasukati, ako pritiska kaka močnejša sapa od „leve“ strani. Ta laška „bandera“ je strašno lahkokretna, prav tako, kakor se lahko sučejo in spreminjajo moštvo, doslednost in načela kluba italijanskega! In stražarji v citadeli se imenujejo po političkem narečju — resni politiki!! Je že res, da je le jeden sam korak od resnosti do smešnosti.

La vada a Prosecco! Neki Slovenec je šel min. teden v tobakarno v via delle Poste, blizu trgovine Smolars, da bi si kupil tam dopisnico. Vprašal je seveda po slovenski, a prodajalka ga je zavrnila: „Se la vol parlar s'ciavo, la vada a Prosecco!“ — Počasi počasi, gospodičina, in potolažite se; Slovenci bodo zahtevali slovenskih dopisnic na Proseku in — v Trstu, še potem, ko ne bode ne nas več in ne — vas! In tudi to vam moramo povedati, da vaše vedenje je nedostojno za prodajalnico, ki ima nad vratmi napis „c. k.“

Vprašanje. Zakaj se ni izvedelo ničesar, kako kazni je dobil oni iredent, ki je na dan volitve Mauronerja nad uredništvom „Piccola“ izpostavil kip Umberta? Zakaj niso naši poslanci omenili tega slučaja???

Radovednež.

Bog ve, je-li v ulici Tigor št. 2, to je v zaporu med drugimi knjigami tudi še ona, ako se ne motim, št. 78, v kateri se proslavljajo italijanski mučeniki!

Gosp. urednik, Vi, oziroma Vaš (in še drugi) listi pravite vedno, da v Trstu treba premeniti zistem, da tako ne moremo dalje. Od druge strani se pa trdi nasprotno! Da usadim tudi jaz cvetko na gredico sedanjih odnosajev, Vam moram navesti sledeče:

Pred par leti me je sreča doletela, da sem moral prebivati nekaj časa v letovišču v ulici Tigor. (Pa ne ustrašite se nikar, bil sem le radi političkih dogodkov.) Ker pa je v tem letovišču zelo

dolg čas, prosil sem, naj mi dajo kako slovensko knjigo; odgovorilo se mi je: „Ni mamo (!)“. Ako hočete laško ali nemško (!) Dobro, sem rekel, ko že ni slovenske, pa dajte mi laških. Med raznimi sem dobil tudi gori navedeno. V njej se opisuje, kako je bivši avstrijski podanik splezal na drevo opazovat našo vojsko, da je mogel poročati o tem sovražniku. Kako je padel, zadet po avstrijski krogli, kako so ga povili v ital. zastavo, ga slovesno zakopali in sploh je opisan kakor pravi narodni mučenik za — domovino! Opisano je vse tako ginljivo, da je neki Piranec jokal, ko je čital to. Ni-li to lepa cvetka v gredici sedanjih odnosajev?

„Brejski“.

Za rodbine zaprtih okoličanov se je nabralo na svatbi gosp. Ljudomila Nabergerja z gospodičino Košutovo 7 gl. To svoto je gosp. Fran Košuta takoj razdelil med dotične rodbine v sv. Križu.

Izlet v Ljubljano. Narodna društva tržaška so vabljena po predsedništvu pevskega društva „Ljubljana“ na slavnost, ki jo priredi to društvo dne 27. prihodnjega meseca v Ljubljani. Vrlo pevskega društva „Ljubljana“ si je namreč omislilo društveno zastavo, ki jo razvije gori navedenega dne.

Tržaški in obče primorski Slovenci smo postali vsi več ali manj — trpini, mučeniki; nimamo je vesele ure več, ne v dnevu in ne v noči. Vedno nam šumi v ušesih le trpljenje, preganjanje in poniževanje! Kakor lačnemu treba kruha, žejnemu vode i. t. d., tako treba tudi nam malo čistega zraka, da se okrepcamo in morda zadobimo nove moči za nadalje vztrajanje v napovedanem in že vrščem se boju proti nam. Zato, ako bi uprave ne imeli družih vzrokov, bi bilo dobro, da bi se odzvali vabilu pevskega društva „Ljubljana“. Ker je Ljubljana središče vse Slovenije, ker tam pozdravimo brate in ker s tem povspešimo kolikor toliko i slovensko vzajemnost: trebilo bi, da nas pojde lepo število! Odbor „Delalskega podp. društva“ je sklenil, udeležiti se korporativno, se zastavo; in, ako pojdejo še druga društva — najeti poseben vlak;

Slovenci in Slovenke, pripravite se, da se popeljemo dne 27. junija v belo matuško Ljubljano!

Nebodigatreba.

Slovenskim časopisom. Goriški Slovenci so pričeli gospodarski boj z nasprotniki na vsej črti. Uspehi dveh mesecev so uprav velikanski! Ne bo dolgo, ko bodo nasprotniki bridko obžalovali svoje letošnje „zmage“. — Toda v tem boju nam morajo iti na roko vsi Slovenci, vsi slovenski časopisi. Čim prej zmagamo Slovenci na Goriškem v tem boju, toliko bolje za ves narod. Ako b podlegli v tem boju, bila bito velikanska, obče narodna nesreča. Disciplina, edinost vsega naroda pa bodi nasprotnikom znak naše resne volje, naše moči, pred katero bodo morali trepetati. Prosimo torej, da nas slovensko časopisje podpira, a ne morda, da bi podiralo ono, kar bi mi zidali. Kogar bojkotujemo na Goriškem, mora biti bojkotovano po vsej Sloveniji! Slovenske časopise prosimo, da ponatisnejo ta sestavek.

Zdravišče za vojaštvo so otvorili dne 26. t. m. na slovesen način v Porto Rose pri Piranu. Zdravišče je blagoslovil prevzvišeni škof tržaški msgr. Šterk, a azistovalala sta mu kanonika Sinčič in Butignoni. Po dovršenem obredu je predsednik družbe „belega križa“, knez Schwarzenberg, nagovoril protektorja te družbe, nadvojvodo Ludovika Viktorja. Te slavnosti se je udeležilo še mnogo druge odlične gospode.

Za javne kopelji pri sv. Andreju in pri svetilniku je izdalo policijsko ravnateljstvo — kakor vsako leto — primernih naredeb. Kopelji so razdeljene za možke in ženske ter otroke. Prostor, določen za kopanje, je omejen po plavajočih tramih. Preke teh tramov ni smeti plavati iz ozirov na varnost življenja. Kopelji se bodo zapirale v mesecih juniju, juliju in avgustu ob 10. zvečer, v septembru pa ob 9. Ob delavnikih od 5 do 6 in pol ure popoldne bodo oddelki za možke pri sv. Andreju in oba oddelki pri svetilniku na razpolaganje le vojaštvu.

Iz ozirov na osebno varnost in iz ozirov javne dostojnosti kopati se je le na določenem mestu in v spodnjih hlačah, oziroma halji. Prepovedano je dovajati seboj pse, konje, ali druge živali. Kdor bi se pregrešil proti tem predpisom, bode kaznovan po obstoječih zakonih.

Društvo veteranov priredi prihodnjo nedeljo ob 4. uri in pol pop. javno tombolo na dvorišču velike vojašnice.

Slovenske tržaške rodbine, ki žele poletne mesece preživeti na Gorenjskem, opozarjamo, da se v prijazni, jako krasno na vznožji visokih gor ležeči vasi Cerklje odda po ceni nekaj lepih poletnih stanovanj. Več se izve pri Mihi Kmetiču, gostilničarju v Cerkljah.

Za uboge rodbine, radi volilnih izgredev zaprtih okoličanov je nabralo predsedništvo bralnega društva „Zarja“ v Koprivi in namreč darovali so sledeči občinarji: Bralno društvo 2 gl. 50 nč. družina Turk 45 nč., družina Ukmar 40 nč. And. Žvab, J. Ukmar, F. Gec, A. Bole, J. Žvab, A. Gulič, J. Gulič, J. Predok, F. Ukmar in Ur. Virk po 20 F. Gulič 15 nč. A. Negan, V. Ukmar, Š. Lavrenčič, J. Ukmar, A. Zega, M. Jurca, M. Zega, F. Gulič, Š. Vrabec, M. Mercina, F. Černe, J. Pirc, J. Ukmar, F. Gulič, J. Jurca, A. Orel, A. Gulič, A. Lavrenčič, A. Mercina, Ur. Virk, Fr. Bole in M. Furlan po 10 nč.

Iz Tomaja nam pišejo: Notica, objavljena v cenjenem listu „Edinost“ štev. 62, da priredi ugledno „Tržaško podporno in bralno društvo“ izlet v Tomaj dne 20. junija t. l., nas je vzradostila vse občinarje. Uverjeni bodite, Vi neustrašeni čuvarji na obali Adrije, da nam boste dobro došli v našo prijetno vas, imenovano „raj Krasa“, in to radi milega podnebja in rodovitne orne zemlje, z dobrim in pa pristnim teranom „to zlahtno teransko kapljico tomajsko“. Na svidenje torej, mili nam bratje naši! Bog daj lepo vreme!

Iz Ljubljane se nam piše 26. t. m.: Ljubljana — vstaja! Ljubljana je zadnjih petnajst let v stadiju preporoda, t. j. od tedaj, odkar je mestni zastop slovenski in uprava občinskega premoženja v narodnih rokah. Je sicer zelo pozno prišla v te roke, ali zdaj je v zavetju! Moderno se razvija in napreduje, kakor zahteva čas od vsacega deželnega glavnega mesta. Napredek je seveda drag, a tega se ni ustrašiti, zlasti zato ne, ker pomeni za tako mesto veliko korist na drugi strani. Nova šolska poslopja, nova vojašnica, klavnic, vodovod, mestna hranilnica, nove ceste, drevoredi, nasadi, kanalizacije velik del in obilo število drugih naprav je bilo dovršenih brez znatnih bremen. Po potresu pa vstaja Ljubljana v vse drugačni meri še ... Ljubljana tekmuje po potresu z velikimi mesti in je v stanu že zdaj marsikaj pokazati svetu: okolo 100 poslopij, novih in dovršenih, bo do konca leta; nova artil. vojašnica in elektrarna se gradita ravno kar, regulacija mesta je v tiru, v kratkem se zgradi še dve šolski poslopji, kanalizacija se tudi prične in več drugih naprav. To vse priča o delavnosti mestnega zastopa in njega neutrudljivega in energičnega načelnika, župana Hribarja. Ljubljana napreduje!

Trgovska-obrtna zadruga v Gorici. O svojem času smo naznanili, da se je ustanovil odbor 18 gospodov, na čelu njim gosp. poslanec dr. Henrik Tuma, ki so sprejeli nalogo, sestaviti pravila željno pričakovanega društva. — Gospod dr. Tuma je pridno delal in si ogledal tudi enaka ali podobna društva v Ljubljani, v Gradcu in na Dunaju, kamor je potoval nalašč v ta namen. — Pravila, katera je sestavil, je odbor pretresoval in naposled sprejel.

Za minulo nedeljo ob 3 pop. je sklical gosp. dr. T. ustanovni shod v dvorano „Goriške Čitalnice“. Dešlo je obilo mož, po veliki večini obrtnikov in trgovcev, in to ne le iz Gorice, marveč tudi iz okolice, iz Kanala, iz Tolmina, z Nabrežine in od drugod. Od Sv. Lucije in od beneške meje sta došla še bizojavni in pismen poddrav.

Zborovanje je otvoril g. dr. T., ki je pojasnil namea in pomen novega društva ter nade, ki se postavlja med ljudstvom vanje. A. Vrtovec iz Tolmina je zahvalil pripravljalnemu odboru in še posebe g. dr. T. za oživotvorenje tega prepotrebne društva. Na to je g. dr. T. tolmačil pravila, ki so bila sprejeta z malimi premembami. Konečno je bilo izvoljenih v odbor 21 gospodov, namestnikov 5, razsodnikov 5 in njih namestnikov tudi 5. — Večina zborovalcev je podpisala ustanovno listino. Pribojujoči c. kr. notar g. J. Kavčič je vse podpise takoj legalizoval. — Več o zadrugi sami o priliki. — Zborovanje je trajalo nad 3 ure. Ob sklepu se je nabralo za „Slogine“ zavode 12 gl. 21 1/2 nč.

Nesramnost laških „junakov“. Včeraj zopet je prišlo iz Aten poročilo o nesramnosti in drznosti one sodrge, ki je porabila priliko nesrečne vojne med Grško in Turško, in je prišla tjakaj, da bi v zmešnjavi opravljala svoje „posle“. Povedali smo že, da so Grki kmalo spoznali te svoje „prijatelje“ in da so jih kolikor le možno hitro odslovili z bojišča in iz dežele. Najnovejša poročila pa pripovedujejo še o burnem prizoru, ki se je dogdil med voditeljem junakov, de Felicejem, in pa ministrskemu predsednikom Rallijem. Prvi je jel psovati poslednjega in klicati na odgovornost, češ, da so bili italijanski junaki — „okradeni“ od Grkov. Resnica pa je ta, da so kradli Italijani, kjer so le mogli. Saj se za to prišli tja! Ker pa je spekulativni vodja junakov postajal nesramnejši in nesramnejši, pozval je ministrski predsednik Ralli policijo in je naložil redarjem, naj italijanskega junaka takoj odvedejo na italijansko vojno ladjo in naj prosijo tam, da ne bi dovolili de Felice u, stopiti zopet na grška tla. — Lepe „spomine“ so morali ostaviti italijanski junaki! Sicer ne bi bilo možno razumeti te nervozne naglice grške vlade, katero je rabila za ekspediranje junakov iz dežele!

V italijanskih ječah se dogajajo zadnjih deset let grozna hudelestva. Umori političnih obsojencev in zapirancev niso več redki, a izvršujejo se v prid sedanjemu triletnemu sistemu, sistemu korupcije in brezvestnega izsesavanja ljudstva. V teh dneh se je v italijanskem parlamentu razkril nov grozen slučaj. Policija je pred kratkim zaprla socialista Frezzija prav brez vzroka. Teden dni potem je Frezzi umrl. Policija je najprej rekla, da je Frezzi umrl za srčno kapljo, potem, da se je obesil, a komisija vsučiliških profesorjev-zdravnikov je dognala, da je bil Frezzi kruto trpinčen, ker ima polomjenih kostij, in naposled z 22 udarci po glavi ubit. Proti morilcem se je seveda začela preiskava, a bati se jim ni ničesar. — Tako se godi v blaženi Italiji! — To bi kričali o ruskem barbarstvu, ako bi se kaj takega dogodilo kje na Ruskem!

Zblaznilec v cerkvi. V cerkev pri oo. je prišel v nedeljo predpoludne 57letni Jurij Ban iz Materije. Nekaj časa je poslušal pobožno, ali hkratu je skočil sredi cerkve ter jel propovedovati vernikom, da ga je poslal Vsevečni, opominjat ljudstvo, naj se zvesto drži krščanstva. Verniki so bili osupnjeni v prvi hip, potem pa so skušali pomiriti nesrečnega. Redarji so odveli starca v bolnico.

Kuga v Indiji pojema, glasem poročil, prihajajočih glavnemu zdravstvenemu vodstvu. Slučaji so jako redki in bolezen nastopa v najmilejši obliki, tako, da umira le malo obolelih. Previdnostne naredbe pa ostanejo v veljavi, dokler epidemija ne ugasne popolnoma.

Splošni židovski kongres bode v Monakovem dne 25. junija. Na tem kongresu bodo razpravljali o tem, da-li bi ne bilo mogoče, da se zopet ustanovi židovsko kraljestvo. — Mi želimo kongresu popolnega uspeha s tem jedinitim pridržkom, da njihovo kraljestvo ne bo v Evropi.

Najnovejše vesti.

Dunaj 28. (Zbornica poslancev.) Podpredsednik Abrahamovič je proglasil ovrnjeno zadnjič pretrgano sejo in je hotel dati naprej na glasovanje eventualni predlog posl. Pesslerja. Posl. Pessler je zahteval najprej, naj se glasuje po imenih, da-li je tajno glasovati o njegovem predlogu in je predlagal, da se seja pretrže za 10 min., da more predsedništvo dobro premisliti o tem. (Podpredsednik je pozval Pesslerja na red.) Predlog Pesslerjev za tajno glasovanje je odklonila zbornica ob velikem nemiru. Seja nadaljuje.

Bukarešt 28. Nocojšnjo noč je moral prestolonaslednik prebiti strašno krizo. Kralj, kraljica, ministri, dostojanstveniki in več poslanikov so prebili noč v kraljevi palači. Proti jutru se je obrnilo na bolje in je bolnik jel spati.

Carigrad 27. Po Carigradu je razobešenih mnogo lepakov naperjenih zoper nesposobno brodojve. Odgovornost na tem se zvrta na sultana in na ministra mornarice. Turški funkcionarji v Tesaliji so dobili tajni nalog, naj delajo na to, da bode ljudstvo prosilo za združenje s Turčijo.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preiskusnega učinka je **železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani.** (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Polliteraska steklenica velja 1 gl., pet polliteraskih steklenic 4 gl. 50 kr.

Trgovinske brzovjake in vrtli.
Bazimpaita. Pšenica zajesen 7.46 7.47 Pšenica za maj-juni 1897 7.72 do 7.73 Oves za jesen 5.26—5.28. — Kava spomlad — — — — — Koruza za maj-juni 1897. 3.62-3.63 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kilo. 8.25 8.30 od 80 kil. f. 8.35—8.40. od 81. kil. f. 8.40 8.45 od 82 kil. for. — — — — — Jedmen 8 — 8 — — — — — 5.75—6.20.
Pšenica: srednje ponudbe, povpraševanje omenjeno trg jako stalen: Prodalo se je 20000 met. st.
Vreme: dež.
Praga. Neračirani sladkor for. 11.72 do — — — — — Novi po f. 11.77 1/2.
Praga. Centrifugal Lo novi, postavljene v Trst: carino vred odpošiljatev precej f. 32.50 — — — — — Concasse 34.50 — — — — — Ostvorni 34 — — — — — 34.25 V glavni sodih 38.50 Jako sta na rastoče.

Havra. Kava Santos good average za maj 46.75 za september 47.50 mirno.
Hamburg. Santos good average za maj — — — — — za september 38.50, za december 39.25 za mare 39.75. mirno.

Dunajska borza 23. maja 1897.			
	danes	včeraj	
Državni dolg v papirju	101.85	101.95	
„ „ v srebru	101.90	101.95	
Avstrijska renta v zlatu	123.—	122.95	
„ „ v kronah	100.85	100.85	
Kreditno okolje	861.—	361.25	
London 10 lat.	119.50	119.50	
Napoleoni	9.51 1/2	9.52	
20 mark	11.72	11.72	
100 itali.	45.35	45.35	

Kuharica

išče se za gostilno v podružnici obrtniškega društva v Barkovljah. Prednost ima tudi, ako je udova. Natančneje se poizve pri krčmarju dotične gostilne in v tiskarni Dolenc v Trstu.

Izvedenega organizatorja

za življensko zavarovanje sprejme generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

V soboto dne 29. maja se odpre Kopelj Buchler

nasproti

Loydove palače.

Pozor na brate Ribarić!

Podpisani je odprl v svoji hiši krčmo, ul. Porta, 1, uhod ul. Conti, za Holtom. Toči pristna črna in bela vina istrska in dalmatinska I. vrste. Drži pivo Dreherjevo v sodčkih in steklenicah. Kuhinja je izborna, vedno z jedili preskrbljena. Postrežba je točna. Strankam dadó se kosila in večerje. Oddaje se vino tudi na dom v sodčkih po 28 l. — po dogovoru. Nadejaje se mnogobrojnih posetov od strani sorojakov, zahvaljuje se prav srčno njim udani

Mihovil Ribarić.

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 nč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure opoldne. Obresti na knjižice 3%
Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoldne. Znesko do 100 gl. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gl. pa 5 dni.
Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3%
Posujuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gl. po 4%
Višje zneske od 1000 do 5000 gl. po 5 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24
Trst, dne 5. maja 1894.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR priporoča se toplo p. n. občinstvo za popravljanje vsakršnih ur. Udani Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario